

ARANYOSVIDÉK

Társadalmi, közigazgatási, közgazdasági és szépirodalmi hetilap.

ELŐFIZETESI DÍJ

Egész évre	8 korona (4 frt.)
Fél évre	4 korona (2 frt.)
Hegyed évre	2 korona (1 frt.)
Hivatalos melléklettel egész évre	10 korona (5 frt.)
Egyes szám ára	16 fillér (8 kr.)

FELELŐS SZERKESZTŐ

LOVASSY ANDOR.

Szerkesztőség: Jókai Mór-utca 70.

Kiadó hivatal: Füssy József könyvkereskedése.

Hirdetések díja előre fizetve:

Egész oldal	20 kor. — f.
Fél oldal	10 kor. — f.
Egy negyed oldal	5 kor. — f.
Egy nyolcad oldal	3 kor. — f.
Egy tizenhatod oldal	1 kor. 20 f.
Reklamsora	2 f.

Karácsonyi vásár.

Torda, november 24.

Nagy lelkesedéssel és hazafias buzgalommal indult meg nem rég a magyar iparpártolás eszméje, hogy ténynyé váljék és megvalósulva felvirágozzék a hazai ipar és kereskedelem.

Nem szabad, nem lehet, hogy ez a felbuzdulás csak muló szalmaláng legyen és az első fuvalomtól elhamvadjon. „Pártolni mindent, ami hazai, ártani mindent, ami osztrák.” Ez legyen a jelszó, mely a családi tűzhelynél megszokottá válik s a mely hevíti a nemzeti eszmékért lelkesülő szíveket.

Most a karácsonyi ünnepek közeledtével, a mikor minden család nagyobb bevásárlásoknak néz elébe, időszerűnek tartjuk figyelmeztetni és kérni a közönséget, hogy lehetőleg csak helybeli kereskedőtől vásároljon.

Nem szükséges a helybeli vásárlás előnyeit bővebben fejtegetnünk, elég ha arra utalunk, hogy a vásárlandó cikket magunk előtt látjuk,

azokat tetszésünk szerint kiválaszthatjuk, minőségük és tartósságukról meggyőződhetünk, értékét megbecsülhetjük. Mig ellenben, ha a fővárosi áruházaktól rendeljük a szükséges árucikkeket, vajmi gyakran felülünk a nagyhangu reklámnak és nem azt kapjuk, amire számítottunk. Ha visszaküldjük az árut kieserítés végett, ismét csak selejtes árut küldenek és a postaköltséggel végeredményben többet fizettünk az áruért, mintha közvetlenül helyben vásároltuk volna.

A legkellemetlenebb azonban, ha törékeny cikkek a szállítás alatt megrongálódnak. Minő érzésekkel szedik ki ilyenkor a törmeléket a csomagjából, könnyen elképzelhető. Nem kevesebb kellemetlenséggel jár, ha például a szövetségi utánrendelést kell eszközöljünk, hát még ha arról értesítenek, hogy a kérdéses szövet időközben elfogyott és többé nem kapható.

De más okból is vásároljunk helyben. Ha jó polgárok akarunk lenni, akkor polgártársainkról is kell

gondoskodnunk, hiszen a helybeli kereskedő épp úgy, sőt gyakran jobban viseli a községi terheket, mint minden más lakos.

Gyakran halljuk az ellenvetést, hogy a helybeli kereskedő drágább. Dehogya is drágább. Lehet, hogy az árak látszólag magasabbak, csak hogy az áru ennek megfelelőleg jobb is. Ma már Tordán is meg van a konkurrenzia és így az itteni kereskedő is, már létfenntartása érdekében a legolcsóbb árakat kénytelen szabni.

De ha helybeli kereskedőnél is vásárolunk, szigorúan ügyeljünk arra, hogy csak hazai ipart támogassunk. Ez a figyelmeztetésünk nemcsak a vevőközönségnek, hanem első sorban a kereskedőknek szól, mert a melyik kereskedő az itthon is beszerezhető cikkek idegenből hozatja, bizonyára nem méltó arra, hogy a magyar közönség — a tulipánkert-szövetség tagjai — támogassák.

Jelszavunk legyen tehát: helyben vásárolunk, de csak magyar árut.

TÁRCZA.

Románok a kurucz hősök között.

— A románok és Rákóczi —

A Rákóczi fejedelem és bujdósó társai hamvainak hazahozatala alkalmából lezajlott ünnepségeken jóleső hatást tett a románok állásfoglalása, amelylyel kegyeletüket a dicső halottak iránt lerótták és szívvel-lélekkel vettek részt az ünnepélyen.

Már megemlékeztünk arról, hogy Papp I. János aradi görög keleti román püspök körrendeletet adott ki, amelyben a papságot és tanítókat felszólította az ünnepségen való részvételre. Hasonló rendeletet adtak kt, Metianu János nagyszebeni görög keleti érsek, metropolita, Radu Demeter nagyváradi görög katolikus püspök. Az ünnep egyes külön aktusaiban is részt-

vettek a románok. Így az Orsovától Temesvárig húzódó vonalon, amerre a hamvakat hozó vonat elhaladt, Hosszu Vazul temesvári görög katolikus püspök, Butitst Traján dr. temesvári görög keleti esperes és a román papok is megjelentek az állomásokon.

A románoknak ez a részvéte történeti tradíciókon alapszik. A románság annak idején tudvalevőleg a Rákócziak mellett küzdött. Ennek a magyarázata a következő: I. Rákóczi György fejedelemsége idejében történt, hogy a magyarországi románok felekezetiileg szervezkedtek és elhatározták, hogy román nyelvű imakönyveket nyomtatnak. Ez azonban nem állott mójukban, tekintettel arra, hogy abban az időben könyvek kinyomtatása még igen költséges volt. Erre Rákóczi György saját költségén nyomatta ki az imakönyveket és a kisebb román templomokban használt imakönyvek még ma is azok közül valók, amelyeket Rákóczi György nyomtatott ki és ajándékozott a román egyháznak. Ez a nagyle-

küség, de sok esetben jobbagyi viszony is fűzte a románokat a Rákóczi családhoz.

A románok hazafias és dicséretre méltó magatartására mindenesetre érdekes fényt vet az a hír, amely Lugosról, Krassó-Szörény megye közgyűlési terméből érkezett. Az odavaló román nemzetiségi párt, Branisce Valér lapszerkesztő történelmi adatokkal támogatott beszédet mondott, ki nyilatkoztatta, hogy mindenben hozzájárul, amit a Rákóczi ünnepre vonatkozóan a megyei állandó választmány javasolt. A krassószörénymegyei román nemzetiségi párt tehát nem vonja ki magát a magyar nemzet nagy öröméből, hanem velünk együttesen ünnepli meg a magyar nemzeti szabadság hőseinek, II. Rákóczi Ferencnek dicsőséges emlékeztét. Dicsérendő és szép elhatározás, amelyre a krassószörénymegyei román nemzetiségi politikusokat kétségtelenül a történelmi igazság tisztelete bírta rá.

A Rákóczi szabadságharcát megelőző évtizedben kezdette meg a bécsi udvari

CS. MIKE MÁRTON-FÉLE

Liliom kenőcs és szappan

a legjobb szepülő, májfoltok vagy bármely bőrtisztatlansága eltávolítására. Valodiságát a minden darabon látható kéjegyem igazolja. Ara egy-egy darabnak 1 korona. Kapható: Tordán. „VÉDANGYAL” gyógytárban, FÖTÉR, (posta és pénzügy palota.)

A vármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 24.

Torda Aranyosvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 21-én nagy érdeklődés mellett gróf Bethlen Bálint főispán elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen jelen voltak a központi tisztviselők közül Lovassy Andor főjegyző, dr. Horváth Miklós főügyész, dr. Farkas Árpád árvaszéki elnök, dr. Betegh Jenő első aljegyző, dr. Gruber József tb. főszolgabíró, dr. Várady Gáspár harmad aljegyző, továbbá a főispán által szolgáltatott berendelt dr. Szenkovits Aurél tb. főügyész és dr. Balogh Elek tb. aljegyző.

A bizottsági tagok is számosan jelentek meg a gyűlésen, ottlátnak többek közt a következőket: dr. Abt Jenő, Asztalos Gábor, Almási Ferencz, Almási Károly, dr. Balázs András, Balázs Balázs, Balogh Elek, Bartha Dani, Bardotz László, Betegh Sándor, dr. Betegh Jenő, Berkovits Ábrahám, gróf Bethlen Sándor, Bihary Zoltán, Bornemisza Gyula, Bors Albert, Czako László, Csegezy Mihály, Csipkés Viktor, Dávid Zsiga, Ebergényi Kálmán, Erdélyi Elemér, Felföldi Béla, Ferenczi Jenő, Ferenczi Ferencz, Fodor Domokos, Fogarasi József, Gönczi Mihály, Gegesi József, Gegesi Samu, dr. Gruber József, Gidrai György, dr. Horváth Miklós, Józsa Pál, Kacza István, Katona János, Keresztes Ödön, Kovács István, Kovács János, Kovács Jenő, Kovács Árpád, Kovács Gyula, László István, Lőrinczi Dénes, Magyarosy Dániel, Ménasági István, Mihályfalvi Miklós, Miklós József, Módi Mihály, Mihály Móricz, Nagy Gábor, Némethy József, dr. Pálffy Gyula, Pálffy T. Ambrus, Pap Gergely, dr. Popescu György, Retezár Gerő, Rozsnyai György, Sándor Mihály, Száva Károly, Száva Mihály, Szabó János, dr. Szatmáry Zoltán, Scharl Vilmos, Székely János, Székely József, Székely Miklós, Szécsy Ferencz, Szegedi Péter, Szövérdi József, Sükösd Zsigmond, Tobiás

József, Tordai János Ézsaiás, Tóth Olivér, Tulogdi Pál, Vass János, Vajna Vince, dr. Váradi Gáspár, Varga György, dr. Vertán Endre, Velits Károly, Weress Ferencz, Weress Sándor, Zalányi György, Zarándi Lipót, Zilahy Sebess Andor, Zeyk Albert stb. stb. bizottsági tagokat.

A főispán ősi szokás szerint dr. Vertán Endre elnöklése alatt, öt tagu küldöttség hívta meg a közgyűlésbe, mely figyelmet a főispán megköszönve annak előrebocsátásával, hogy a rendkívüli közgyűlést a vármegyei tisztviselők kérésére hívta össze az ülést megnyitotta.

Lovassy Andor vármegyei főjegyző olvasta fel a minisiteri leiratokat, valamint több vármegyének átiratát. A belügyminiszternek a vármegyei tisztviselők fizetési előléptetésére vonatkozó rendeletére összeállított kimutatásokat, valamint az új jegyzőségek szervezésére vonatkozó javaslatot, melyeket egyhangulag elfogadtak. Kereskedelemügyi miniszternek rendeletére a törvényhatósági utbiztosok és utkaparók szolgálati szabályzatának megfelelő módosítását elhatározták.

A hatósági átiratok közül Nógrád vármegyének a földesiek üzérkedés korlátozására, Ugocsa vármegyének a bírói végrehajtási eljárás egyszerűsítésére és államosítását célzó, Udvarhely vármegyének a néptanítók anyagi helyzetének rendezésére és Nyitra vármegyének a m. kir. honvédség mostani egyenruhájának megváltoztatására vonatkozó átiratokat hasonló szellemű felirattal támogatják.

A kebli ügyek során Sziláma Ottó várm. közp. irnoknak hat havi szabadság időt engedélyeztek. Dr. Várady Gáspár vármegyei aljegyzőt a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába egyhangulag megválasztotta a közgyűlés.

Most következett a közgyűlésnek három legérdekesebb pontja, melyeket, miután a vármegyei tényleges tisztviselők érdeklősége látszott fennforogni ifj. dr. Balogh Elek várm. tiszteletbeli aljegyző adott elő nagy készségre való tudással.

Ezek a tárgyak a következők voltak:

1. Dr. Betegh Miklós alispán kérése, melyben azon időre míg szerinte a személye ellen irányuló állítólagos hajsza végetér szabadságot kér.

A közgyűlés a kérést elutasította és egyhangu határozatával a becsatolt orvosi bizonyítvány alapján, — mely az alispánnal teljes munkaképtelenséget állapít meg — nyugdíjaztatása iránti kérvényének haldéktalan beadására utasították.

2. Lovassy Andor főjegyzőnek azon jelentésére, hogy dr. Betegh Miklós alispán október 22-én a hivatal vezetését reá ruházta a közgyűlés az állandó választmányban Csegezy Mihály indítványára szótöbbséggel hozott azon javaslatát, miszerint kérdeztessék meg az alispán, hogy miért hagyta el hivatalát a törvényes forma szerűségek mellőzésével, a mely mellett a jogi szempontra hivatkozva Csegezy Mihály a közgyűlésen is felszóllalt, kilencz szavazat ellenében tulnyomó nagy többséggel elvetette és dr. Balogh Elek tb. aljegyző igen tartalmas és logikus érvelése, valamint dr. Vertán Endrének az előadói javaslatot támogató hatalmas beszéde és dr. Szenkovits Aurél tb. tiszti főügyész véleménye után az előadói javaslat alapján kimondotta, hogy:

mert az alispán eltávozott hivatalából anélkül, hogy ezt előzetesen a főispánnak, utólagosan pedig a törvényhatósági bizottságnak bejelentette volna, eljárásával szemben rosszaságát, személye iránt pedig bizalmatlanságát fejezi ki.

3. A tisztviselők panaszára, a mely szerint dr. Betegh Miklós alispán ellenük sértést követett el és a melyért a közgyűléstől elégtételt kérnek, egyhangulag kimondották, hogy az alispánnal szemben, a törvényhatósági bizottság a tisztviselők iránt bizalommal viseltetik.

Ezen határozatok meghozatala után gróf Bethlen Bálint főispán a következő kijelentést tette:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

politika magasabb birodalmi érdekből az erdélyi gör. keleti románság áttérítését a gör. kat egyház kebelébe. A románság értelmesebb része tiltakozott e kísérlet ellen. A hol tehette s amennyiben lehetett, ellene is állott. De nagy volt az elkeseredés az erdélyi román parasztság körében, nemcsak a vallásos unió erőszakolása, de a miatt a kiméletlen zsarolás miatt is, amelylyel a német katonaság az erdélyi fejedelmek alatt szokatlan nagyságu adót felhajtotta. Eketős ok hajtotta az oláhság egy tekintélyes részét a kuruczok táborába, mihelyt lábukat Erdélybe betették. Felhangzott az erdélyi gör keleti oláhok ajakán is az ismeretes kurucz nóta:

Mai Rákóczi, Bercsényi

Unde-i merge, acolo en fi!

(Hej Rákóczi, Bercsényi! A hova mentek ott leszünk mi!)

Károlyi Sándor alatt szolgált a híres Draguj oláh kuruczkapitány, aki Arad alatt a borosjenői német kapitányt tisztjeivel együtt elfogta. A híres szatmármegyei oláh kurucz hadnagy: Balla Vaszi, Pap Péter zászlótartóval együtt, meg Csorulya kapi-

tány is. Ha az oláh kurucz néphad, mint Bercsényi írta Rákóczinak, az ellenség első sortüzére rendszerint „lapadura” kiáltással is rohant a közel levő erdőnek, de azért az értelmesebb és katonásan fegyelmezett oláh kurucz hajdu éppen olyan jogosan énekelte, mint a magyar pajtása:

Frunze verde pune in clop,

Nu te uita nici la foc! —

(Zöld levelet kalapodba,

Még a tüzre se nézz oda!)

A magyar kurucz nóta visszhangja csendül meg az elmagyarosodott oláh kurucz ajakán, mikor így énekel:

Májre csájre Molduvare

Fut Havasföldre.

Ungur-bungur, amaz rumuj

Sátorfát felszedte.

Szatut máre pita n'are,

Nincs pénz, az elverte.

Az oláh kurucz is ott volt, mint fegyvertársa a magyar kurucznek a nemzeti szabadság ama táborában, melyben diadalmas csaták után szellős sátorok alatt, lobogó éjjeli tűznél bor és dal között vigan telt az idő. — Ha a tárogató és a hegedű

szava elhangzott, fölarsant a duda hangja is. Magyar és oláh kurucz, mint egy édes anya gyermeke perdült tánczra. Veszett csaták után pedig a völgyekben zokogó tárogatónak az erdőben siró pásztor furulya felelt vissza. A híres Rákóczi nóta nemcsak a magyar lovas kurucz kürtjéből hangzott fel a nemzeti diadal éneke gyanánt, de az oláh pásztor havasi kürtje is lezugta a völgyekbe mint az üldözött vallás és lelkiismereti szabadság harczi dalát.

Az erre való emlékezetnek nyomát azonban az események viharja betemette a feledés, futóhomokjával, s mai napig alig van valaki, akár magyar akár román, ki a mult idők vén fáinak azokat a vihar hajtott leveleit, amelyeken a régi magyar-román fegyverbarátságának egyes töredékeit írva találná. Elfeleltük mind a ketten, hogy volt idő, mikor a vallásért üldözött görög keleti román is együtt, közös zászló alatt harcolt a magyarsággal, mindnyájuk legdrágább kincséért, a magyar szabadságért. Talán ez idő emlékezete jutott eszébe Branice Valérnak s vele együtt a kraszósörénymegyei román politikusoknak is!

„Otthon”

teljes kényelemmel berendezett modern

A legfinomabb kávéházi italok. Többféle (szépirodalmi, társadalmi és politikai) újságok. A legtekélyesebb Seifert-féle tekeasztalok. Előzékeny kiszolgálás. Nyilvános telefon állomás.

● Minden vasárnap és csütörtök este kitűnő cigányzene. ●

kávéház

Ezen kényes természetű ügyek letárgyalása és a határozat kimondása után kijelentem, hogy engem — mint főispáni beiktatásom alkalmával is mondtam — soha bosszuvágy és megtorlás nem vezérelt azok iránt, kik velem nem egy véleményen vannak, vagy voltak, most is szabad vélemény nyilvánulást és szólásszabadságot biztosítottam mindenkinek, én a magam részéről csak a felém dobott keztyűt vettem fel és a harcot becsületesen megharcoltam. Ez a harc az én részemről be van fejezve, legyen ezután békés munkálkodás a vármegye javára.

Ezek után egy néhány jelentéktlenebb keblű és községi ügynek letárgyalásával főispán a közgyűlést éljenzések kíséretében d. e. 11 óra után berekesztette.

Lakoma a Vigadóban.

Közgyűlés után a törvényhatósági bizottság tagjai a főispán tiszteletére a városi Vigadóban lakomát rendeztek, melyen mintegy 150-en vettek részt, hol érdekes pohárköszöntőket mondtak: dr. Vertán Endre, ki a megye és a tiszttviselők közötti jó viszonyra, gróf Bethlen Bálint főispán a megyében működő állámhivatalnokokra, Lovassy főjegyző a vármegyei tisztikar nevében a főispánt köszöntötte fel. Majd Tordai János a hazafias érzelmi offenkabnyai gör. kath. esperes emelkedett szólásra és poétikus beszédben éltette a vármegye tisztikarát. Utánna Egerházy Lajos szintén a megyei tisztikart éltette. Szász Iván dr. kir. törvényszéki elnök, valamint Tósa László kir. pénzügyigazgató helyettes a főispánt köszöntötték fel. dr. Ferkas Árpád a vármegye közönségére, Kerekes Samu körjegyző a 48-as érzelmi bizottsági tagokra. Lőrinczy Dénes unit. lelkes magas szárnyalású beszédben köszöntötte fel Lovassy Andort, mint hivatalnokot, kedves embert és poétát. A főispán pedig dr. Vertán Endrét, mint a vármegyét rendben tartó függetlenségi hadsereg vezérkari főnökét. Lovassy főjegyző a multból bihari epizódokat hozva fel, Torda város első polgárát a polgármestert éltette. Végül Egerházy újból szólásra emelkedett s Pálffy Gyula megyei főorvost és Balogh Elek dr. tiszteletbeli vármegyei aljegyzőt éltette, mint akiknek működéséhez fűződik tulajdonképen a közgyűlés eredménye, a megejtett orvosi vizsgálat és előadói javaslat folytán.

Észrevételek a Magyar Védő Egyesület által Tordán rendezett kiállításról.

(Folytatása „A tordai kiállítás tanulságai” című cikkünknek.)

A bőr-, sörté- és szőripari csoportnál is több igen figyelemreméltó dolog ötlött szemünkbe.

A meglehetősen gazdag csoportban főleg timáripár volt szépen képviselve. Kivált e szakmában Benner Karolin (Kolozsvárról) kiállítása, saját készítésű és pedig kifogástalan minőségű sevrőbőrökből, ékeesen bizonyítván, hogy szorgalom és kitartás minden nehézségen diadalt arat. Ezen bőrök egy kisipari műhely által kiállítva, annál nagyobb feltűnést keltettek, mert általános a hit, hogy az ilyen finom bőrök

készítése igen nehéz s hogy ilyenek hazánkban be nem szerezhetők.

Más timárok is valóban szép munkát végeznek, hogy pl. csak egyet említsünk, Karres Sámuel Medgyesről. Csinos szíjgyártó munkát készített Király Béla Nagy-Egyedről. Mint bőripari különlegesség, illetve újdonság, Szőke Gábor (Budapest) lábszőnyegei említhetők, melyek bizonyára nagyobb elterjedésre számíthatnak.

Ugyanezen csoportba sorozva állították ki készítményeiket a kefekötő mesterek is, szintén igazolván, hogy a házi szükségletek ezen iparágban is nehézség nélkül szerezhetők be derék iparosainktól. A csoportot Falk és Tarsa debreczeni kefegyár kiállítása egészítette ki, melyben a czég közismert s a legkényesebb igényeknek is megfelelő gyártmányait mutatta be.

Kisebb kefekötő mesterek, mint pl. Torday József Bánffy-hunyadról Antkó Károly Tordáról stb. ezzel szemben a kisipar versenyképességét e szakmában is sikerrel dokumentálták.

Fonó- és szövőipar.

A hazai ipar védelmére alakult egyesületünk szempontjából kétségtelenül a legjelentősebb a fonó és szövőipari csoport; mert köztudomású, hogy ezen csoportra esik behozatalunk oroszlanrésze.

Örömmel láttuk ép ezért a tordai kiállításon Erdély ezen szaktavágó iparának impozáns felvonulását, melyet néhány Erdélyen kívül eső hazai gyár megjelenése még magasabb színvonalra emelt.

Bálint János nagyenyedi gyáros népies motívumokra támaszkodó szöttesei s a Klinger-féle hatalmas Székely szövőgyárnak világkiállításra is beillő gazdag gyűjteménye versenyre látszottak kelni a kalotaszegi, toroczkói és székelyföldi tündérek remeken készült házi munkáival.

A Scherg-féle posztógyár szövetmintáinak gazdag kollekezióját küldte be. A gyár sok vastag lódenkészítményei mellett különösen a szép pejacevics- és színes kamgarn-szövetek hívták fel a figyelmet.

Nem kisebb elismerés illeti az eddig alig ismert Zimmermann Testvérek czég segesvári posztógyárát, mely valóban meglepő szép divatszövetekkel jelent meg a porondon.

Még két gyár, ugymint Scholze és Preissler Nagyszebenből és Papp István és Fia Barczarozsnyóról tettek tanúságot az erdélyi szövőipar fejlődéséről.

A királyhágón inneni részekből is megjelent néhány textilipari büszkeségünk.

Igy Wein Károly és társai késmárki lenszövőgyára a haziasszonyok szemét szinte kápráztató fényes kiállítást rendezett.

A gácsi posztógyár divatszöveiteinek mintakönyvecskéjével szerepelt.

Figyelmet érdemeltek a derék erdélyi kötélverő mesterek. Komjátszegi György tordai mester munkái például messze kimagaslának a közönséges vidéki kötelesmunkák sorából. Medgyesi Dániel marosvásrhelyi mesternél az ablakzsínórok tűntek szemünkbe. Ezen cikk majdnem kizárólag külföldről kerül hozzánk, holott ime jó minőségben beszerezhető iparosainktól. Ajánljuk ezt e szakmával foglalkozó kereskedőink figyelmébe.

A csoport fényét rendkívül emelték

egyes háziiparosok és műkedvelők nem annyira ipari, mint inkább művészi alkotásai, melyekből valóban nagyon szép dolgok voltak izléses díszletekként alkalmazva mindenfelé.

A ruházati ipar csoportja

volt a kiállítás azon osztálya, melyben az ipari termelés versenye leginkább kidomborodott. Nem érdekes különlegességeket, hanem a mindennapi élel szükségleteire dolgozó kézműipart szemléltük e csoportban.

Számszerint itt a czizmadia dominált, bizonyoságul annak, hogy Torda és vidékének ez ősi híres ipara ma is becsülettel állja a küzdelmet az ipari versengés mai kiélesedett tusájában.

A kiállításon megjelent czipészek viszont ékes bizonyítékát szolgáltatottak a magyar czipészipar általános magas fejlettségének. Kár, hogy a földolgozott anyag eredetére nézve itt nem találtunk sehol biztos utalást.

Mily megkapó lett volna pl., ha Gyöngy Sándor pompás czipőfelsőrészei, avagy Frenkel vagy Dunai elegáns czipői egyben be igazoltan hazai gyártású bőrökből való készítéséről is tanúságot tettek volna!

A szabók, kik igen gyakorlati értékű kiállítást rendeztek, már erre is kiterjesztették figyelmüket s nagyobbára hazai szövetekből dolgoztak, jelezvén, hogy súlyt adjanak az iparvédő mozgalomnak. Ezen irányzat jelentősége a Magyar Védő Egyesület szempontjából alig méltányolható s jövődöbeli kiállításaink rendezésénél ez kell hogy irányadó legyen.

Örömmel tapasztaltuk ugyanitt, hogy egyes kisvárosi szabók, mint pl. Betegh és Bangarth Szamosújvárról a legkifogástalanabb művészettel kezelik mesterségüket.

Kiemelendők e csoportban Hubay Károly kolozsvári keztyűgyáros minden igényre számoló készítményei, továbbá Magyar Gusztáv (Bánffy Hunyad) gyönyörű szücsmunkái, melyekkel az erdélyi bikabórt a szó szoros értelmében szalonképessé tette nemcsak hazánkban, de távoli külföldön is.

Nagyon tetszetősek voltak Kónya Ferencz nagybecskereki mester szép papucsai, mit az is bizonyít, hogy ugyszólván mind elkelték.

Az ezen csoportban levő sok szép holmi közt is feltűntek még a Kohn Irma tordai divatárusnő művészi izléssel formált és díszített kalapjai. Ily művészi színvonalon álló iparosnők vannak hivatalva visszahódítani hazánk részére a párisba vándorló milliókat.

Végül az alsólendvai Hungária ernyőgyár s a Zsorna-féle miskolci nyakkendőgyár kiállításai tették teljessé a képet, melynek tagadhatatlan összbenyomása az volt, hogy immár ruházatunkban sem vagyunk a külföld iparára szorulva.

Az ernyőkre nézve csak mellékesen említjük meg, miszerint fölismerhetés kedvéért kívánatos volna, ha a czég címét belül az ernyő közepére beerősítve alkalmazná, bátran teheti: gyártmányaiért nincs oka pirulásra.

A vas- és fémipari csoportban

kiállított 11 iparos. Sajnos, az erdélyrészi sőt a szorosán vett tordakörnyéki érdekelt-ség vas- és fémiparának viszonyait e ki-

Hol borotválkozzunk és nyíratkozzunk?

Pontos, tiszta, jó és gyors kiszolgálás fertőtlenített szerszámokkal.

NAGY GYULA

első rangú fodrász termében.

TORDA. ★ FŐTÉR.

a fehér kőkereszt melletti épületben.

állítás csak csekély mértékben tükrözte vissza, mert még e 11 iparos is a vas- és fémipar legkülönbözőbb ágazataiból állított ki. A kiállított tárgyak azonban dicséretes előrehaladásról és szorgalomról tanuskodnak. Így a műlakatos-munkákból szép fel fogásra vall és izlést mutat B. Bak Sándor kolozsvári fiatal lakatosmester szép gótikus ajtó- és ablakvasalása a Kolozsvárt restaurált r. kath. Ferencz-rendi zárda részére, a naturalisztikus irányt pedig kiállított virágasztala és virágdiszei képviselik; Bros Sámuel alsójárai lakatosmester ajtóbetét-rácsa szintén fejlett izlésre vall. — Kölce Lajos nagyszombi lakatosmester kis fényképtartójával árulta el, hogy a finomabb kivitelű vasművesmunkákhoz kellő gyakorlata van. A szerkezeti lakatosságot csak egy kiállító, de jól képviselte, mert Palkó Ferencz tordai lakatosmester kétsütős takaréktűzhelye nagy haladásról tesz tanúságot. A késeipart Ulrich Gyula szászvárosi késestanonc képviselte ügyes késeivel, kaczraival. A bádoggosságból két kiállító szerepelt, és pedig Grósz Ármán bádoggossegéd Gyulafehérvárról, ki egy díszített tetőcsucsot és Török Józsefné Tordáról, ki egy szintén nagyon díszített sarkosorut állított ki. Nagy igyekezetük megérdemelte volna, hogy jó minták álljanak rendelkezésükre. A gyáripart e szakmában a svéd szab. patkószeggyár vágóhelyi gyártmányainak kis gyűjteménye képviseli; ör vendve látjuk, hogy a gyár készítményei mind magasabb körben találjanak elismerést.

Igen szép és izléses gyűjtemény állított ki a Szandrik-féle ujezüstgyár Alsó-Hámmorról Gyönyörködve szemléltük a szép dísz tárgyakat: a cukor-, gyertya-, gyümölcs-, eczet- és olajtartókat, továbbá kávékészleteket. Különös megjegyzést érdemel, hogy nemcsak a tárgyak kikészítési műveletei, hanem alakjai is rendkívül haladó izlésre vallanak.

Hasonlóan kellemes feltűnést keltettek Berger Márkus budapesti gyáros zománcozott készítményei; gazdag kiállítás volt ez a jelvényeknek, kézelőgomboknak és egyéb apró dísz tárgyaknak, melyek határozottan fejlődésképesek.

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás.

Az év végével felkérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseiket sürgősen megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás legyen. Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.

Az „ARANYOSVIDÉK”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Gróf Bethlen Bálint főispán Kolozsvárról ma érkezik haza. Deák Zsigmond m. kir. honvéd alezredes és Deutsch Henrich cs. és kir. őrnagy Tordán időznek.

— **Elölétetés.** A m. kir. pénzügyminiszter Lakatos Dénes adótárnokot a helybeli adóhivatal főnökét jelenlegi állomás helyén hagyása mellett a IX. fizetési osz-

tály 1-ső fokozatából a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő. Ezen ki nevezéssel egyidejűleg érte meg az előléptetésben részesült adópénztárnok 30 éves szolgálati jubileumát is. Ezen kettős ünnepély alkalmából a pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség Tósa László pénzügyigazgató vezetése alatt testületileg is tisztelgett a jubiléumnál, hol a tisztikar érzelmeit Tósa László pénzügyigazgató tolmácsolta. A adóhivatali tisztikar jó kívánságait pedig Benedek Jenő adóhivatali ellenőr fejezte ki és szép beszéd kíséretében nyújtotta át az adóhivatali tisztviselők értékes jubileumi ajándékát. Lakatos adópénztárnok meghatva mondott köszönetet a szép ovációkért. Ezzel az ünnepség az ünnepelt életével véget ért.

— **Tudomásul.** Az ó-tordai ev. ref. közönségnek szíves tudomására óhajtom hozni, hogy folyó hó 25-én a templom belsőjében folyó munkálatok miatt istentisztelet nem tartható. Deczember 2-án pedig Advent vasárnapja alkalmából Urvacsofa fog osztani. O-Tordán, 1906. november 23. Nagy Mózes ref. pap.

— **Meglopott főispáni titkár.** A Nagyváradi című újság mai számában olvassuk a következő érdekes hírt: A nagyváradi vasúti pályaudvaron tegnap tolvaj garázdálkodott. A még ismeretlen jó madár ellopta a Nagyváradon átutazó Sándor Ákos főispáni titkár fekete bőr pénztárcáját, melyben 4 drb 100 koronás, 2 drb 50 koronás és 1 drb 10 koronás bankjegy volt, azonkívül a titkár fényképes vasúti igazolványa, egy százados fényképe és egy női kézzől való Röntgen-féle felvétel, melyen a kéz csontváza látható. A tolvajt a rendőrség nagyban keresi. Erre vonatkozólag illetékes helyről a következő értesüléseket kaptuk: Sándor Ákos midőn Tordáról elutazott — és nem tegnap — meglopták, viseltes fekete bőrtárcáját a vasúti pályatesten Fegyvernek és Török-Szent-Miklós között találta meg a pályőr s az üres tárczát a benne hagyott arczképes igazolvány alapján a Fegyverneki állomásfőnök ide Tordára küldte meg. A végeredmény egy, a pénz elveszett és a tolvaj nem került meg.

— **Gyűlés.** A tordai Székely Társaság f. hó 24-én este 7 órakor a Vigadó kistermében gyűlést tart.

— **Esküvő.** Ó-tordai Székely János Torda-Aranyos vármegye aljegyzője és neje szül. homoród-almási Almássy Ilona leányát Juliskát f. évi deczember 4-én vezetioltárhoz nagymarosi és karmacsi Nagy Imre alsójárai járási számvevő.

— **A fősorozások.** Szokatlan hűvös esős időre estek a f. évre vonatkozó fősorozások, a melyek e hó végével várme gyénk területén is véget érnek. Volt miben válogatnia a sorozó bizottságnak, mert az állításköteleseknek alig 30%-ára mondották ki a legtöbbre szomorúan hangzó „tauglich”ot s ezeknek is majd fele jutott póttartalékba. Városunkban jelenleg is folynak a sorozások. F. hó 22-én állottak elő a helybeliek, nov. 23—27. napjaiban a tordai járás községeinek állításköteleseiből válogatnak. Legutoljára maradt az alsójárai járás, hol nov. 29. és 30. napjain soroznak.

— **Az alkoholizmus ellen.** Kolozsvár város törvényhatósága is felir a képviselő-

bázhoz az alkoholizmus meggyaltása érdekében. Ennél hathatósabb az az eszköz, a mit a kolozsvári pénzügyigazgatóság követ, a mely a körülbelül 220-ra tehető korlátlan italméréseket hallgatólal leapasztja százötvenre. Azokat az engedélyeket ugyanis, a melyek mostanában kiesnek, nem újítja meg. Az új jelentkezőket és kérvényezőket pedig elutasítja. Ez intézkedéssel egy kissé csökkenteni fognak az alkohol-élvezet alkalmi helyei és 70 pálinkázóhely beszüntetése mindenesetre jelentékenyen mérsékli az alkoholizmust. A pénzügyigazgatóságnak ez a hallgatólal keresztülvitt intézkedése csak a legnagyobb elismerésre tarthat számot. Bizony itt is dicséretre válnék a pénzügyigazgatóságnak, ha a pálinkás putikok számát tetemesen megapasztaná. Így legalább eltűnne egynéhány abból a sokból, melyek városunk főterén éktelenkednek s ontják ki magukból a sok részeges dologkerülőt, kik nemcsak leszorítják a békés járókelőket az utról, hanem a legtragább szavakkal megbotránkoztatják a nőket és gyermekeket.

— **Orvul kilttötte haragosa szemét.** Még ez év február havában történt, hogy Kráj Ilária dombrói legény egy este 9 óra tájban az ut szélén meghúzódott s mikor Petrián Stefán feléje közeledett, négyágu vasvillájával — azon okból, mert utóbbi Kráj apjának juhait behajtotta és a hatóság 40 korona birságot meg is ítelt — úgy homlokra sujtotta, hogy Petrián eszméletlenül rogyott össze a két hatalmas ütéstől s csak annyit kiáltott: Ilária ne öl meg. A vad bestia nem bántotta többet. De ez elég is volt arra, hogy ellenfele elveszítse szeme világát és hat hónapig fekdjön a helybeli kórházban. És mit kapott ezért a bűnös? Csekély 2 évi fegyház és 312 korona kártérítésre ítélte a tordai kir. törvényszék. A bűnös semmisségi panasszal élt, melyet f. hó 21-én tárgyalta a kolozsvári ítélőtábla. Vádolt mint az első tárgyaláson, itt is tagadja a bűntény elkövetését, bár több tanu bizonyította bűnösségét. Ujabb két tanu kihallgatását kérte Román és Moldován Pável személyében, kiknek a felvinczi járásbíró utján leendő kihallgatását a tábla elrendelte s így ez ügyben a másodfoku ítélet meghozatala bizonytalan időre elhalasztatott.

— **Kedvezmény a tartalékosoknak.** A honvédelmi miniszter az 1907. évben fegyvergyakorlatra bevonuló tartalékosok részére különféle kedvezményeket engedélyezett. Legnevezetesebb e kedvezmények közül, hogy fegyvergyakorlatukat akár januárban, akár februárban teljesíthetik. Ez intézkedés célja az, hogy a tartalékosokat tavasszal és nyáron ne vonják el a mezei munkától.

— **Adakozás.** Az ó-tordai ref. egyház által épített toronyra adakoztak: Nmts. Darányi Ignác 10 kor., özv. Roskoványiné 10 kor., Zalányi Dávid 10 kor., Szóts István 50 fill., ifj. Nagy Pál 1 kor., Sas Béla 60 fill., Nemes József 20 fill., Szabó Gábor 20 fill., Hegyesi Ferencz 20 fillér, Bíró Zsuzsa 1 kor., Fekete József 40 fill., Bara József 30 fill., Szalaközi Sándor 40 fillér, Kerekes Márton 1 kor., Simonfi Mihály 40 fill., Popovits István 16 fill., Váci Ferencz 1 korona. Üveges Ferencz 30 fill., Eszéki Sámuel 20 fill., Derzsi István 60 fillér, Miklós Miklósné 1 kor., Pethő Illés 1 kor.,

MEGNYILT! a főtéren a Korona szálloda mellett
KLEINHEMPEL SAMU Liszt és Kenyér ÜZLETE
a hol kitűnő Liszt és naponta friss kenyér és sütemény kapható.

Szász György 1 kor., Magyarosi Sándor 40 fill., Csont Lajos 2 kor., Sárpatoki Sámuel 20 fill., Sárpatoki Lajos 40 fillér, Szolga János 20 fill., Józsa Sándor 20 fill., Sárpatoki Samu 20 fill., özv. Bedó Miklósné 20 f., Várady Rudolf 60 f., id. Veszprémi Ferencz 40 fill., Ambrus György 80 fillér, Kercso József 80 fill., id. Váci János 1 kor., Albertfi János 1 kor., Moldován János 1 kor., Demén Péter 30 fill., Vizsnyai Dénes 20 fill., Vég Mihály 20 fillér, Apáczai Antal 40 fill.

— **Névváros köszönet.** Az alsójárai kasszinó megnyitása, illetve felavatása alkalmából rendezett mulatságon felülfizetni szívesek voltak:

Felülfizettek: Báró Kemény Ödön, Fekete Ferencz, Kimpel Florián, Mendel Simon, Ferenczy Jenő 20—20 koronát, Gyurcsó József 18 koronát, Schwarczberger Mihály 10 koronát, Tóth Károly, Osztián Géza, id. Dávid Márton, Magyarosi Miklós, Léb Adolf 8—8 koronát, dr. Nagy Lajos 6 koronát, Lupán Emil, Tóbiás József, Hirsch Ábrám, Váradi István, Butka József, Dávid Zsigmond, Virágháti Flóris, Juhász Kálmán 5—5 koronát, Gidrai György, Kende Gusztáv 4—4 koronát, Bauer Zsigmond, Farkas Sándor, Balács Balázs 3—3 koronát, Hegyvári Sándor, Dávid János, Balázs Ferencz, dr. Gajzágó Béla, dr. Raffinger Sándor, Aszalos György, Benedek Zoltán, Szakács István, ifj. Dávid Márton, Kutane Vendel, Jakab Nándor, Bálint János, dr. Ciuta György 2—2 koronát, Szabó József, Szabó János, Gábor Mihály, Óczion István, Geschneidi Ferencz, Tulogdi Pál, Ferenczi Péter, Németi Kálmán, Hudolin Lajos, Szabó Lajos, Fogarasi Aladár 1—1 korona, Szima Vincze 40 fillér, összesen 268 kor. 40 fillér. — A nemes szívű adakozóknak ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a kasszinó vezetősége.

— **Vármegyénk első önálló szaktanítás gazdasági ismétlő iskoláját** a vall- és közokt. m. kir. miniszter a f. hó 11-én kelt rendeletével Felvinczen szervezte és megnyitotta és ezen iskolához szaktanítót Fábrián Lajos eddigi szabadszállási községi gazd. ism. iskolai szaktanítót nevezte ki.

— **Borkezelési tanfolyamok.** Az okoszerű pinczekezelésre vonatkozó gyakorlati ismeretek terjesztése végett a budafoki pinczemesteri tanfolyam helyiségeiben december 3-tól 15-ig nagyobb szőlőbirtokosok és gazdatisztek részére, november hó 19-től december 1-ig pedig a kisbirtokosok és vinczellérek részére időleges borkezelési tanfolyam lesz.

— **Szabad idejének** egy pár óráját ha kellemesen akarja eltölteni, menjen az „Otthon”-ba. Minden kényelemmel berendezett elsőrangú szolid kávéház s ezért családoknak is kedvelt találkozó helye.

— **Ujtás az állomásokon.** A kereskedelemügyi miniszter az utazóközönség könnyebb tájékozódása érdekében elhatározta, hogy a jövő év nyári menetrendjével egyidejűleg, az állomásokon és a nagyobb megállóhelyeken, a vonatok érkezését és indulását feltűnő táblázatokat függesztenek ki.

— **Ingyen szövőgépek.** A kereskedelemügyi miniszter Szatmármegye lakói között 400 darab szövőgépet osztatott ki teljesen ingyen. Ilyen gépeknek kiosztásával vármegyénkben is lehetne több községben a szövással foglalkozók nehéz megélhetését elősegíteni.

— **A Medgyesi takaré- és előlegezési egyesület r. t.** egy rég szükséges képviselő-séget szándékozik Tordán felállítani, melyre nézve a hirdetések rovatarára figyelmeztetjük t. olvasóinkat.

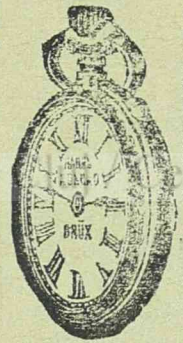
(§) **Sok gondot okoz,** ha övéinknek kedveskedni akarunk, hogy minő ajándékkal lepjük meg, mert legtöbb esetben az lebeg szemünk előtt, hogy kevés pénzért szép és maradandó emléket nyujtsunk, ezen gondoktól legkönnyebben megmenekszünk, ha felkeressük a Füßy József könyv- és papirkereskedését Tordán, ott beszerezhetünk gyerekek részére képes és mesék-könyveket ifjúsági iratokat és játéktárgyakat, nagyok részére ajándék-, emlék- és dísz tárgyakat, a legszebb karácsonyfadíszeket és itt sok minden fel nem sorolható cikkeket. Torda és vidéke nagyközönség szíves figyelmét felhívjuk ezen üzletre.

— **Egység-naptár 1907. évre.** Szerkesztik magán, köz- és gyógyintézetek főorvosai, tudományos intézetek igazgatói egyetemi tanárok, orvosok, ipari- és mezőgazdasági szaktekintélyek és publicisták, a mely minden háznál nélkülözhetetlen, ára 1 korona. Kapható Füßy József könyv- és papirkereskedésében Tordán.

□ **Almanach és Kincses Kalendárium** érdekes tartalommal az 1907. évre megjelent és kapható Füßy József könyv- és papirkereskedésében Tordán.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdasági használt főárjegyzéket, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst érmék, hangszerek, acél- és bronzok stb. ról eredeti gyári árban. Nikkel remontoir óra K 3.— System Roskopf patent óra K 4.— Svájci eredeti System Roskopf patent óra K 5.— Belegyűzt „Sas Roskopf” nikkell rem. K 7.— Ezüst remontoir óra Glória művel K 7.60 Ezüst remontoir óra dupla fedéllel K 11.50 Ebrész óra K 2.50 Könnyű óra K 3.— Schwarzwaldi óra K 3.— Rákóczi óra K 50 Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás — Nincs kockázat! Beeszerelés megengedve, vagy a pénz vissza!

ONRAD JÁNOS
Első órágyár és szétválasztó árúháza,
Erősz. 1430 szám. (Csehország.)

Színház.

Az elmúlt színházi hét elég eleven és érdekes volt, Mindig szép számú közönség látogatta az előadásokat, amelyeket általában kielégítőnek mondhatunk.

A fővárosi lapok részletes kritikái után felesleges volna az egyes darabokat bírálgatnunk. Ám szavunk van ahhoz az irányhoz, amelyet ezen darabok legtöbbje követ. Már a tavasszal hangos zugolódás nyilvánult meg közönségünk soraiban amiatt, hogy a társulat mindezekkel a divatos ugyan, de léha darabokkal traktálja.

Tudjuk, hogy nem lehet mindenkinek a kívánságát betölteni s bizony az élet sok terhe és fáradsága közben a vigság, a mulatságos szórakozás nagyon ránk fér; de mégis azokhoz tartozunk, akik unjuk már a sok lári-fári operettet és valami komolyabb, maradandóbb színházi hatásokra vágyunk. Azt hiszi az igazgató, hogy a komolyabb színműveknek nem volna nézője? Meg vagyunk győződve, hogy ezeknek is meg volna a közönsége. Csakhogy ezeket nem az elcsépelet, sokszor látott darabok közül, hanem a modern drámairodalom jobb termékeiből kellene kiválogatni. Ezeknek megismertetése bizony értékesebb munka volna, mint az a sok ugrándozás, bukfen-

cezés, sikamlós helyzet, amelylyel a szép zene társul.

Legjobb volna a közép ut. Legalább is annyi színművet, drámát adni, mint operettet. Mert az ellenkező eljárás később bosszulja meg magát. Az ember a végén számot vet azzal, hogy miért adott ki egy csomó pénzt és arra a következtetésre jut, hogy bizony nem gazdagodott se izlésben, se tudásban, se az irodalom iránt való ragaszkodásban, csak egy csomó kétesértékű hangulaton esett át. És jövőre óvatosabb lesz. Más szóval kevesebbet jár a színházba. Ezért kellene a társulatnak komolyabb és művészebb hatásra, magasabb irodalmi színvonalra törekedni.

Ezt annál inkább sürgetjük, mert derék színészeink vannak. Különösen a férfi gárda igazán elismerést érdemel. Ám a hölgyekről is van elismerő szavunk.

A múlt heti műsor kiválóbb szereplőit itt soroljuk fel.

Tibor Lóri azt a meggyőződést keltette fel bennünk, hogy komolyan törekszik és mióta nem láttuk, sokal haladt mind a játékban, mind az énekben. A milliárdos kisasszonyban nagyon szép sikere volt.

Balla Mariska néha nagyon ügyesen játszik, tetszést és tapsokat arat, ám nagyon sokszor tuloz és izléstelen fogásokra r gadtatja magát. Ahol a szerep szoliditására kötelezi, (Ingyenélők falusi leánya) igazán helyes és kedves tud lenni, de ha alkalmá nyillik szívesen keres kétesértékű hatásokat. Több fegyelmezt és önkritikát!...

Halassy Mariska a régi rokonszenvet igyekszik megtartani, kár, hogy erre kevés alkalmá nyillik. A többi nőszeplőlőről nem szölvünk.

A férfiak közt Baghy Gyula Sherlock Holmes-a művészi hatásos alakítás volt; ilyen érdemeket szerzett Ladányi is a Pogány Gáborban. Kiemeljük a Hegyessy és Somogyi szereplését a Milliárdos Kisasszonyban a két házasságszerző karakterisztikus ábrázolása. Dunai a Könyvtárnokban és az Ingyenélőkben mulatságos tudott lenni, mig Halassy Béla a komoly szerepekben tölti be szépen feladatát. Kozma Pistát szép énekéért dicsérjük meg. Rónai játékaival és énekével (Pedál) aratott sikereket. Gergely Lajos, mint ambiciozus és törekvő színész a jövőre is sokat ígér, most is nagy rokonszenvenek örvend.

Általában meg volnánk elégedve színészeinkkel, csak a sok léhaság megúnását ismétljük.

Ezuttal kevés alkalmá és ideje lesz a társulatnak, hogy más irányt vegyen, de legalább vegye tudomásul, hogy közönségünknek miféle kifogásai és óhajtásai vannak. (p.—d.)

Jövő heti műsor:

Vasárnap, d. u. Gésák operette. Este Nani népszínmű. Hétfőn, Bohémszeretlem operette. Kedden, Ördög cimborája színmű. Szerdán, Vig özvegy operette. Csütörtökön, Érdekházasság színmű, Baghy Gyula jutalom játéka. Pénteken, Csókonszerzett vőlegény. énekes vigjáték, Balla Mariska jutalom játéka. Szombaton. Baba operette.

K I A D Ó:

FÜSSY JÓZSEF.

Női kézitáskák, derékövek, dohány és szivartárcák, óraláncok, sétatotok,

gummi labdák és különféle dísz tárgyak nagy választékban kapható Füßy József (ezelőtt Harmath J.) könyv- és papirkereskedésében Tordán.

— „Érdekes könyvtár“ („Rejtvényvilág“) a czime egy, a maga nemében egyedül álló szépirodalmi folyóiratnak. Érdekes tartalma daczára előfizetési ára egész évre csekély 2 korona. „Rejtvényvilág“ állandó ingyenmellékletének minden egyes megfűjtője, kivétel nélkül, értékes könyvjutalmat nyer. — A napokban megjelenő újévi füzetet bárkinek ingyen s bérmentve küldi az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatala Budapest, V., Kálmán-utca 2.

Pénztárnoknő!

Üzletembe egy pénztárnoknőt keresek, kik ezen állást elfoglalni óhajtják, személyes vagy írásbeli ajánlataikat november 28-ig hozzám beküldeni sziveskedjenek. Kik ezen minőségben már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Az állás elfoglalásának ideje december 1.

350 1—2 Borza Zsigmond.

Árlejtési hirdetmény.

A mészközi unitárius egyházközség 1907. év tavaszán lelkészi lakóházat épít. Az építési munkálatok f. évi deczemben 2-án d. u. 2 órakor fognak kiadatni. A tervrajz és az összes feltételek megtekinthetők a mészközi unitárius lelkészi hivatalban.

351 1—1 Gálffy Zsigmond,
unitárius lelkész.

Szám 306—1906.

végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1904. évi 876 számú végzése következtében Dr. Manin Gyula ügyvéd által képviselt „Patria“ takarékpénztár részvénytársaság javára Szucs János és társai ellen 296 kor. s jár. erejéig 1906. évi febr. hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt 1000 korra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 pár ökör, 1 pár tulok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a felvinezi kir. járásbíró-ság 1905-ik évi V. 239/5 számú végzése folytán 296 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi április hó 5 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 89 kor. 34 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig is Marosdócse községben alperes lakású leendő megtartására 1906. évi november hó 27-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Felvinczen, 1906. évi nov. 10 napján.

352

Szabó Endre,
kir. bir. végrehajtó.

Szám: 8563—1906.

tlkvi

Árverési hirdetmény és feltételek.

Dr. Maniu Gyula balázsfalvi ügyvéd által képviselt „Patria“ balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság és Winkler Mihály lakatos mester balázsfalvi lakos végrehajtóknak Olteán Stefánné szül. Majer Katalin balázsfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében. Miután a 7902 és 7903/1906. tlkvi számú végzések a tordai 154 sz. tjkvben C 20 és 21 sorsszámok alatt nem a végzés értelmében fogantatották, amennyiben az abban elrendelt végrehajtási jog feljegyzés nem eszközöltetett, utasítatik a tlkvi iroda, hogy a tordai 154 sz. tjkvben C 11 és 12 sorsszám alatt a „Patria“ takarékpénztár és Winkler Mihály javára 200 kor. s jár. és 3000 kor. s jár. erejéig bekebelezett zálogjogra a végrehajtási jogot a 7902 és 7903/1906. tlkvi számú végzések postálású jegyezze fel s illetve a bejegyzést fogantatítsa azután végrehajtások jelen számú együttes kérelme következtében a végrehajtási árverés a „Patria“ balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató 2000 kor. tőke, ennek 1904. évi május hó 28-tól járó 6% kamatai és 143 kor. 30 fill. per és végrehajtási már megállapított, továbbá 750 korona tőke, ennek 1905. évi deczember hó 29-től járó 6% kamatai és 102 korona 60 fillér per és végrehajtási már megállapított, ugy 450 korona tőke, ennek 1906. évi május hó 25-től járó 6% kamatai és 100 korona per és végrehajtási már megállapított, valamint Winkler Mihály végrehajtónak 3000 korona tőke, ennek 1906. évi április hó 15-től járó 6% kamatai és 204 korona 40 fillér per és végrehajtási már megállapított s végre mindkét végrehajtató részére a jelen számú árverési kereséért ezennel megállapított 31 korona 95 fillér s a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. és 156. §. értelmében a tordai kir. törvényszék területén levő. A tordai 93 sz. tjkvben A + I rdsz. a. 1/3 részben Olteán Istvánné szül. Májor Katalin végrehajtást szenvedő, továbbá 1/3 részben Utz Jakabné szül. Májor Mari és 1/3 részben Májor Anna végrehajtás alatt nem álló társulajdonosok nevén álló 140 hrsz. ház és udvar egészére a C 1. sorsszám szerint az ezen ingatlan 1/2 részére Májor Demján javára bekebelezett 1/4 részbeni életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartásával 2192 kor. ezennel megállapított becs és kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1906. évi deczember hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája a tordai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési helyiségébe kitűzetik.

Az árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. L. X. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 6-án 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban megjelölt értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Végrehajtató „Patria“ balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság és Winkler Mihály ba-

pénztár részvénytársaság és Winkler Mihály balázsfalvi lakos, lakatos mester bánatpénz nélkül is árverezhetnek.

A tordai kir. tszék. tkvhatósága.
Torda, 1906. szeptember hó 26-án.

352

Farkas Sándor,
kir. tszéki bíró.

A MEDGYESI TAKÁRÉK ÉS ELŐLEGEZÉSI EGYLET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ad jelzálogkölcsonőket, félévi (tőket és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig 40, 30, 20 és 10 évi legolcsóbb kamat és törlesztés mellett.

(Convertál), azaz régi drága kölcsönöket olcsóbb kamat mellett átvon és kifizet.

Valamennyi kölcsön földbirtok, vagy szilárd épületekre adatik és az egyezer smindenkorra 1% törzsdíjon kívül, minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizettetik ki.

Minden részbeni felvilágosítást és ügyet keresztül vitélet képviselőnk Rothstein Jakab (Közép-u. 5.) a felekre nézve minden díj nélkül eszközöl, ki a kölcsön kérvényeket is átvon és elintézi s így a félnek nincs szűdsége a kölcsön kieszközölése végett idegenre és idegenben faradni, mi által sok idővesztégetől kíméltetik meg.

Egy liter bor 40 kr.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy nagymennyiségű tiszta, igen jó

asztali boraim árát leszállítottam

s ezzel lehetővé teszem, hogy a nagy drágaság daczára, mindenki olcsó és jó borhoz jusson.

Ugyszintén étkezni is legjutányosabb árban lehet.

Fürödni minden csütörtök, szombat és vasárnap lehet, egy fürdő-jegy ruhával 10 jegy vételnél 30 kr.

Szálló vendégeknek egy ágy 24 órára 50 krajczár.

Időgeneknek 10 lóra kocsi-színnel berendezett külön beszálló hely.

Szives meggyőződést kér
tisztelettel

a Fürdő vendéglő
tulajdonosa.

Kossuth-tél 28. szám.

345 1—7

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Tordán kapható: Polonyi Sándor fűszerkereskedésében.

Megérkeztek!

A SZÉP
GYERMEK-
JÁTÉKOK

AZ
AJÁNDÉK-
TÁRGYAK.

Füssy József

EZELŐTT HARMATH J. KÖNYV-, PAPIR-, DISZMŰÁRU-, GYERMEKJÁTÉK KERESKEDÉSE
ÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN TORDÁN. BESZEREZHETŐK:

az összes **Gymnasiunmi-, Polgári és Elemi iskolai**
tankönyvek.

IRÓ-, ÉS RAJZPAPIROK mindenféle minőségben és nagyságban. LEVÉLPAPIROK a leg-
szebb kivitelben. IRÓNOK, TOLLAK, TINTATARTÓK, IRKÁK, IRÓSZEREC, EGÉSZ IRODAI
FELSZERELÉSEK, ISKOLA TÁSKÁK, KÖTÁBLÁK, SZIVACSCOK, RAJZ-SZEREC, FESTÉKEK,
minden e szakba vágó czikkek. Regények, folyóiratok, divatlapok és napilapok
mindig kaphatók és előfizethetők minden utánfizetés nélkül. Szakácskönyvek, dalos-
könyvek. Kották: zongorára és hegedűre, hegedű-iskolák, Operák, Operettek, Co-
uplek és Dalujdonságok vagy bármely más zeneművek, regények, elbeszélések,
diszművek leggyorsabban engedélyes áron megrendelhetők. Képes Levelező-
Lap ujdonságok a legszebb kivitelben a legújabb állományig raktáron kaphatók.

Ifjusági Olvasmányok, képes- Mesés- és IMAKÖNYVEK.

DISZMŰÁRUK, AJÁNDÉKTÁRGYAK, u. m.: dohányzó készletek, hamutartók, gyufa-
tartók, tintatartók, parfüm-, kesztyű-, gallér- és manchett-tartó dobozok, íróalja-
tok, dohány-, pénzes- és toilett-tárczák, sétatartók, képes levelező lap albumok egy
koronától feljebb. Fénykép albumok. Női munka és papirkosarak. Kotta-tartók. Kefe-
és ujságtartók. Diszes kosáraruk nagy választékban.

== Gyermekjátékok, Társasjátékok ==

nagyválasztékban és olcsó árban.

Gramophonok és Phonographok részletfizetésre. Legújabb fel-
vételű Gramophon-lemezek. Hegedűk, Hegedűszerek, Harmonkák

KÖNYVNYOMDÁMBAN

NÉVJEGYEKET 20 percz alatt készítek a legcsinosabb és izlősebb kivitelben.

Meghívókat, eljegyzési kártyákat, névje-
gyeket, gyászlapokat, számlákat, borítékokat,
levélpapírokat, feliratokat, s mindenféle ügy-
védi-, községi-, lelkeszi-, gazdasági nyomtat-
ványokat, azonnal és jutányos árban készítek.

Vidéki megrendelések portómentesen eszközöltetnek.

TELEFON SZ. 34.

ALAPÍTOTT 1867.

Figyelem!!

Figyelem!!

Ha jól és olcsón akarunk mulatni
hova menjünk?

az „Európa“ kávéházba, hol

1 pohár liquer 10 fill., 1 pohár cognac 20 fill., 1 csésze thea 40 fill.

Éjjel 2 óráig hideg ételek!

Szolid kiszolgálás!

Hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap elsőrendű zenekar hangversenyez.

A közönség szíves pártfogását
kéri

HIMMER JÁNOS

KÁVÉHÁZ-TULAJDONOS.

Szám: 8728—1906.

tlkvi

Árverési hirdetmény és feltételek.

Dr Vertán Endre tordai ügyvéd által képviselt Arez Adolf hagyatéka és Gyulai János végrehajtónak Szabó Etelka tordai lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében tekintve, hogy a 8211/906. sz. tljkv. végzés, melylyel a f. évi augusztus hó 31 napjára kitűzött árverés megsemmisítettett jegerőre emelkedett a végrehajtási hrsz. árverés 506 korona 64 fillér tőke, ennek 1899. február 14-től 1905. augusztus hó 1-ig járó 5% kamata továbbá 412 korona 74 fillér tőke, ennek 1905. augusztus 1-től járó 5% kamata és 159 korona már megállapított és a még felmerülő endő költségeknél kielégítése végett Szabó József m. kir. adóhivatali gyakornok nagyenyedi lakos ké-

sedelmes árverési vevő ellen, ennek kára, veszélye és költségére a kezén levő 6300 korona vételár hátralékának 1906. évi május hó 12-től számított 5% kamatai s a fenti 159 korona költségbe beszámított 9 korona viszárvetés kérésű költség behajtása végett, bánatpénz elvesztésének kimondása mellett kiegitése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §. alapján és a 176. §. és 185. §. értelmében a tordai kir. törvényszék területén levő a tordai 871 sz. tljkvben A + 2 rendsz 1846/s hrsz. alatt Szabó Etelka végrehajtás szenvedő nevén álló kőházra és udvarra 2000 korona már megállapított becs- és kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeltetik:

1. Az árverés megtartására határnapul **1906. évi november hó 28-ik napján k d. e. 9 órája** a tordai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság árverési helyiségébe kitűzetik.

2. Az árverésen a fent körülírt ingatlanok a

kikiáltási áron alul is elfognak adatni Az árverésen Szabó József nagyenyedi lakos korábbi vevő részt nem vehet.

3. Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 6-án 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban megjelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött ké- zéhez letenni.

A kir. tszék, mint telekkvi hatóság.

Torda, 1906. október 13-án.

Farkas,

kir. tszéki bíró.

Sürgöny- és levélcím: „KISEGITŐ“

Telefonszám 33.

Egyesült Kisegítő és Takarékpénztár Részvénytársaság

AZ OSZTRÁK MAGYAR BANK BESZEDÉSI MELLÉKHELYE

TORDÁN, SZEMBEN A KIR. TÖRVÉNYSZÉKKEL.

Fiók: A L S Ó - J Á R Á B A N.

Befizetett részvénytőke 400.000 K.

Befizetett alapok

160.000 K.

Takarékbetétek

3000.000 K.

„Kristály“

Elvállal vegyileg tisztítani ruhaneműeket, selyem és szövet kelméket, diszdarabokat.

== Gözmosó-gyár és vegytisztító intézet Kolozsvár. ==

Gáz- és villanyerőre berendezve, mos, vasal női és férfi fehérneműeket a legszebb kivitelben, gyorsan és előnyös árak ellenében.

Csomagolás és szállítás díjtalanul!

Tordán képviselve:

OSZTIÁN LAJOS

kereskedelmi ügynöknél

(Pósta 26.) Sipos Gábor üzletfelel.

Budapest, VII.,
Baross-tér 20. sz.,
I. em. 3. jobbra.

Szájpadlás nélküli hygiénikus légszívókamrás fogsorok.

Hazánkban, valamint külföldön nyert szabadalmak számai, u. m.: Magyar-ország 10293, Franciaország 306.336, Angolország 23 502, Olaszország 30670, Németország 31769, Oroszország 12861, Belgium 153799, Svájc 23051.

A modern fogtechnika legnagyobb vívmánya. Teljesen fognélkülieknél, kiknek egyetlen saját fog vagy gyökér sincs már a szájában, **nagyszerűen alkalmazható** rugók vagy egyéb mesterséges erősítés nélkül is **rágásra kitűnőek**. Szájpadlásos rugók, kapesokkal ellátott, nem jól illő műdarabokat olcsón átalakítok. A M. Kir. sz. szájpadlás nélküli hygiénikus légszívókamrás fogsor **7 államban van szabadalmazva**, és **6 elsőrendű éremmel kitüntetve**. Technikai munkálataimért 10 évi szavatosságot vállalok. **Foghuzás érzéstelenítve; tartós fogtömések.** Arany, ezüst, platina, albaalloy, porcellán stb. Fogtövekre **aranykoronák, hidmunkák 22 karatos aranyból**; arany vagy ezüsttel forasztott csapfogak stb.

Fogtisztítás 2 korona.

Guttermuth János

műfogspezialista,

szájpadlás nélküli hygiénikus fogsorok, a hygiénikus fogkefe stb. feltalálója.

Található : TORDÁN, FÖTÉR 32. SZÁM. CSIPKÉS-FÉLE HÁZ EMELETÉN. REGGEL 9—12. DÉLUTÁN 2—4-IG; VASÁRNAP IS.

Felkérem a m. t. közönség azon részét, kik hiányos fogait pótolni, vagy javítani kívánják : szíveskedjenek **minél előbb** hozzám feljönni, hogy a kezeléshez elegendő időnk legyen.

OLCSÓ ARÁK.

LEGFINOMABB CZIPŐ-CRÉM MELY A BŐRT MEGÓVJA
A REPEDÉSTŐL 30 FILLER.

ELSŐRANGU

C Z I P É S Z - Ü Z L E T

és legnagyobb

czipőraktár

FRENKEL LIPÓT

czipész üzlete
Tordán, Fötér. (Wolff-ház.)

ALAPITTATOTT 1868. ÉVBEN.

Legnagyobb választék Box, sevro és egyszerűbb czipő és csizmákban, mérték utáni megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Szives meggyőződést kér FRENKEL LIPÓT czipész-mester. Tordán.

GUMMI SÁRCZIPÓK és HALINA CSIZMÁK.

ÁLLANDÓAN RAKTÁRON 10,000 PÁR GYERMEK CZIPŐ.

MINDENMŰ CZIPŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK.

CSINOS FIU CSIZMA CSAK ITT KAPHATÓ.

A legelőnyösebb és legolcsóbb KÖLCSÖNÖKET

30-50 évi törlesztésre városokban fekvő
házakra vagy bárhol fekvő földbirtokokra.

== Régi drága kölcsönöket olcsó kölcsönökre konvertálunk. ==

Ugyszintén igen előnyös

SZEMÉLY HITELT

eszközlünk 5-15 évi törlesztésre.

„PECUNIA“ hitelvállalat

Nagyszeben, Riskása-utca 11 sz.

79. 1--

Czimbalmozni tanítók

kottából és naturból, házhoz járva
jutányos áron.

Czimbalom felszerelést és hangolást szintén felelősség mellett elvállalok.

Tisztelettel

Kálló Kálmán,

(Laji-banda.) Torda, Zenész-utca 32.

Életképes, iparjogos,

melyre Torda város iparhatósága előtt szigorúan követelt képesítését kimutatta a
szobfestésre, czimfestésre.

és mázolásra

— kéri a nagyérdemű közönség szíves
pártfogását tisztelettel

GYÖNGYÖSSY GYULA, festő,
Kossuth tér 8. sz.

1--20

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

SIPOS GÁBOR

fűszer-, festék-, liszt kereskedése.

Ajánlja a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe dusan berendezett

raktárát

ezukor, kávé, fűszerek, liszt, déli gyümölcsök idényszerűleg. Bmentáli, Groi, Trapista, Imperial sajtok, olajos és páczolt halak, kitűnő Asztali, Budai vörös, Tokaji aszu, Pozsgó-borok és likörök, magyar és francia cognacok. Cuba és Jamaikai rumok dugaszolt üvegekben és utazán át kimérve liter számára is kapható, és chinai teák, tea sütemények, piskóták, hazai Stolverk esokoládék és ezukorkákból.

Mindenféle olajos és száraz festékek, lakkok, első minőségű gyorsan száradó szobapadló lakkok, ecsetek és meszelők.

Steamin-, tatarék- és fagygyu-gyertyák, mosó- és mosdószappanokból.

A híres Haldak-féle eredeti esomago-lásu vetemény, virágmagvak és minden-nemű gazdasági magvakból.

5 kiló Kuba-kávé 7 frt.

Pontos és szolid kiszolgálás.

A mint csak lehet csakis hazai árut tartok.
1--52. 82.

Dick Jakab és Társa

Erdély legnagyobb kézmű

divatáruháza

TORDÁN.

É r t e s í t é s.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzlethelyiségünkön eszközözlendő nagyobb építkezési és átalakítási munkálatok miatt kénytelenek vagyunk raktárunkat lehetőleg reducálni, és így alantí cikkekét a következő árjegyzék szerint van szerencsénk a n. é. vevő közönség rendelkezésére bocsátani.

Teljes tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA.

5000 vég Barchet métere	12 krajczár.
10000 mtr creton, delain, szöttes és Zephirek	15, 18 "
3000 vég 120 cm széles legujabb divatu nő szövetek métere	18, 25, 30, 35, 40 "
200 vég Zibelin 120 cm. széles	39, 44, 50, 65 "
300 drb flanel takaró darabja	75 "
400 pár függöny	forint 1.15 "
5000 méter csipkefüggöny métere	20, 25, 30 és 35 krajczár.
3000 mtr férfi posztók mérere	75, 90, 1.10 és 1.50 "
1000 pár garnitura	3.75, 4.50, 5.75, 5.50 és 6.50 forint.
Futó szőnyegek métere	20, 25, 30, 35 krajczár.
5000 drb delain kendő darabja	25 "

1 ¹ / ₄ téli nagy kendő	1.15, 1.30, 1.50, 1.80, 2.— 2.50, 3.50, 4.— frt.
Vásznak vékony szálu női ingekre vége	3.50, 4.50, 5.50, 6.— "
1 ¹ / ₄ lepedő vásznak métere	55, 65, 75, 85 krajczár.
Madepotán chiffonok métere	20, 22, 24, 26 "
3000 méter selyem métere	30, 35, 40, 45 "
2 személyes creton paplan darabja	2.75 forint.
2 személyes selyem cloth paplan darabja	3.50, 4.50, 5.— "
Férfi gallér	10 15 krajczár.
Színes és fehér férfi kézelők párja	15, 18 és 20 krajczár.
Kalapok darabja	66, 76, 86, 96 krajczár.
Női cipők	1.40, 1.60, 1.80, 2.20 és 2.50 forint.
Férfi cipők	1.80, 2.40, 2.60, 3.— 3.50 és 4.— "

Vidéki megrendelések pontosan eszközölttenek, meg nem felelő cikkekét készséggel vissza veszünk.

UJ! KÁRPITOS ÉS DISZITÓ- UJ!

műhely.

A t. városi és vidéki közönségnek b. tudomására hozom, hogy **helyben Főtér 33. sz. alatt a Virág Antal úr házában** egy ujonnan berendezett

KÁRPITOS és DISZITÓ műhelyt nyitottam,

hol minden e szakba vágó munkákat legszebben és legjutányosabb
árak mellett készítek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

tisztelettel

BARUCH BENCZE,

kárpitos és diszitó.

TORDA, FŐTÉR 33. SZÁM ALATT.

Gazdálkodóknak figyelmébe.

BERGNER MÓR

bőrraktára, talp- és czipőfelsőrész gyára.

Főüzlet: Kolozsvár Deák Ferencz-u. 18.

Fióküzlet: Tordán (Fötér Kimpel-ház)

Ajánlja az idény beálltával elsőrendű minőségű minden □ méter nagyságból raktáron levő

v i z m e n t e s p o n y v á i t,

valamint

g a b o n a z s á k j a i t,

melyeket a régebbi nagyobb vételeknél fogva rendkívül előnyös árakban számít.

Továbbá gazdasági takaróponyvák, zsineg, kötélárúk, gép- és varrószijjakból állandó nagy raktárt tart.

Elsőrendű fenyőcserzett bocskorok.

Gyors és pontos kiszolgálás,

Szabott árak!

Van szerencsém tisztelettel felhívni a n. é. városi és vidéki közönség becses figyelmét jól berendezett

ÉPÜLET LAKATOS ÉS GÉPJAVÍTÓ
M Ű H E L Y E M R E

a hol is a következő szakmákba vágó munkákat vállalom, úgymint:

mezőgazdasági gépek

és eszközök, szivattyús kutak, helyi eszközök, varró-gépek, kerékpárok, szőlőpermető filokszer fecskendők szakszerű javítása, valamint villamos csengők újjávarrása, javítása, továbbá fegyverek és revolyerek javítása és minden más e szakmába vágó munkákat pontosan és méltányos árban teljesítek.

Tisztelettel

6-23-34

KRAUSZ GYULA,

épületlakatos és gépjavitó műhelye,
TORDA, Korona-szálló udvarán.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig a Nagy Miklós-féle **CZIPÉSZ ÜZLETEMET** az ugyan- Tordán, házban levő **fötéren levő Velits gyógyszerész ur házába**

helyeztem át. — Az új üzlethelyiségemben kizárólagosan saját készítményű lábbeliket nagy választékban tartok raktáron. Box, chevró és más fajta kitűnő minőségű férfi-, női- és gyermekczipők, úgyszintén mindennemű brünner, vászon és nyári vászon-czipők rendkívül jutányos árban.

Mérték utáni megrendelések **pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.** **Ortopéd czipőket, vadász-eszímákat felelősség mellett készítek.**

Vidéki megrendeléseknél elég a lábkör mérete, vagy egy ócska czipő beküldése.

Kegyes pártfogóimat arra kérem, hogy az eddigi jóindulatukat részemre továbbra is fenntartani méltóztassanak, maradtam általános pártfogásáért esedezve

ROSENBERG JÓZSEF

czipész üzlete,

TORDA, FÖTÉR.

(Velits gyógyszerész házában.)

„TULIPÁN CRÉME“ kizárólagosan nálam kapható.

Új asztalos üzlet!

asztalos műhelyt

kisebb vagy nagyobb munkákról költségvetéssel, rajzal bárkinek szívesen szolgálom s a munkánt jutányosan gyorsan és pontosan eszközlem.

Javításokat, festéseket vagy kisebb munkákat azonnal és **jutányos árban** végzek és ha kell kívánatra háznál is megjelenek.

A városi és vidéki közönség szíves pártfogását kéri

tisztelettel

VÁRADI RUDOLF

épület- és butor-asztalos, TORDÁN.

Lengyel Kristóf ügyvéd tulajdonát képező Közép-utczai 14. sz. és Jósika Miklós utczai 44. sz. alatti házak

eladók

utóbbinál az emeleti lakrész kiadó.

Értekezhetni Gajzágó Róbert urnál.
1-12

Valamint az elmúlt években is a Kőküllőmenti

első szőlőoltványi telep

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 94.

Nagyküküllőmegye — volt az egyedüli az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor-, csemege- bor — és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el.

Kivánatra, képes árjegyzék — számos elismerő levéllel — ingyen és bérmentve.
302. 1-20.

AKI JÓ ÓRÁKAT

(öt évi jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-
tárgyakat, u. m.:

1-52

óra-lánczokat, arany gyűrűket,
broche-tüket, fülbevalókat, kar-
pereczeket stb.

venni óhajt, az forduljon bizalommal
az általánosán jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műorás és ékszerész céghez

TORDÁN, Fötér. (Nagy Miklós-féle ház.)

a hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van látva.

Figyelmeztetem a n. é. kö-
zönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba
hozott tárgyaknak fel ne
üljön.

Gül Baba, Jánosvitéz, Koldus gróf
stb. ajándékok.

Kották: zongora, czimbalom és hegedűre
állandóan kaphatók:

Füssy József könyvkereskedésében
Tordán.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FÖTÉR.

A legnagyobb raktárt tart min-
denféle vas anyagokban: gazda-
sági szerszámok, szekér-
tengelyek, hozzávaló vasak, lán-
czok, épület és butorvasa-
lások, kovácsolt- és sod-
ronyszegek, zsindelysze-
gekben stb. 2 1-52

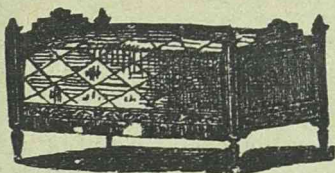
Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit,
valamint a hozzá tartozó részek
nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1-52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS.

A 30 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő

Üzletemet

a tömeges megrendelések miatt nagy munkaerővel szaporítottam meg és így
abbban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb és legizlésebb munkákat va-
gyok képes kiállítani.

Különösen ajánlom a legújabb mintájú magyar stílusú munkát, a mely minden eddigi rendelőmnek a leg-
jobbban tetszett. Elvállalok bármily nagy vagy kisebb szabásu

! épület és butor-asztalos munkát !

jutányos árban, pontos és szép kivitelben. Javításokat, festéseket azonnal és olcsó árban. Kisebb vagy
nagyobb munkákról költségvetéssel, felvilágosítással, rajzzal bárkinek szívesen szolgállok. Főelvem a jó munka
és pontosság, a mit eddigi számtalan rendelőm bizonyítanak.

A t. városi és vidéki közönség szíves pártfogását
továbbra is tisztelettel kéri

MARINKA MIKLÓS,

épület és butorasztalos Tordán.

31 1-0

MODERN SZABÁSZAT.

Tisztelettel értesitem a t. városi és vidéki
közönséget, hogy sikerült egy

KITÜNŐ ELSŐRENDÜ BUDAPESTI SZABÓVAL

egyezségre lépnem, a ki

TORDÁN, a Fötéren, a Járásbiróság udvarán

egy modern szabóműhelyt rendezett be és azt

szeptember 1-én megnyitotta,

ezáltal abban a helyzetben vagyok, hogy minden egyes nálam rendelt férfiruha
a legegánsabb szabással és a legújabb divat szerint lesz elkészítve.

Szíves rendelést kér

1-10

CZIRNER ISTVÁN.

Torda. Fötér. A „KORONA„ SZÁLLODA alatt.

a hol kitűnő tiszt és naponta friss kenyér és sütemény kapható.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előkezes eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“
részéről

ingatlan jelzálog kölcsönök
Kizárólagos ügynőkségevel

bizattam meg,

Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzámforduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, utba igazítással készségesen díjmentesen szolgálok.

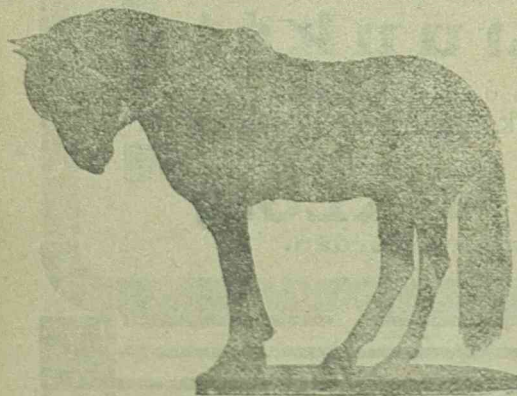
Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár Budapesti — vagy vidéki közvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynőknek“, — a melyek ily nemű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem tűni, mert ezek eljárása megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

Erőlyi erdő-faanyag és bányagyűnőksége
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.
1—52. 17.

Gönczi Sámuel utóda **GÖNCZI ÁRPÁD**

szijgyártó és nyerges üzlet

TORDA.

FÖTÉR.

Nagy választékot tartok: szerszámok, nyerges, ostorok s mindennemű, e szakmához tartozó

ÁRUCZIKKEKBŐL
a legjobb izlésű kivitelben
JUTÁNYOS ÁRAKON.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, u. m.:
TISZTÍTÁSRA ÉS JAVÍTÁSRA
a legizlésebb kivitelben.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközök.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

Hozzájárul: **GÖNCZI ÁRPÁD**
szijgyártó, Torda, Fötér.

!!! Mindenkit érdekel !!!

A közönséget es uton is tudatom, hogy a régi, jó hírnévnek örvendő

Nagy Mészraktáromat

áthelyeztem Közép-utca 20. szám alá,
Mók Egyházfalva-utca 5. szám alatt van.
A mész árait tetemesen leszállítottam.

Ezen két raktárból bármely időben és bármily mennyiségben finom mész kapható.

Kérve továbbra is az eddigi b. pártfogásukat.

Tisztelettel

Móricz Mihály,

1—0 M mészraktára.
Torda, Közép-utca 20, Szigeti-főle ház.
Telefon-szám 44.

Uj üzlet!

Van szerencsém tisztelettel felhívni a n. é. közönségnek becses figyelmét arra, hogy most önállósítottam magam és pedig a következő szakmába vágó munkákat vállalom, ugymint:

mezőgazdasági gépek

és eszközök, szivattyús kutak, belső eszközök, varrógépek, kerékpárok, szőlőpermetező, filokszer fecskendők szakszerű javítása, valamint villanyos csengők ujonnan szerelése és javítása, továbbá fegyverek és revolverek javítása és minden apró cseprő különlegességi munkákat pontosan és méltányos árban teljesítek, a mikre a n. é. közönségnek becses pártfogását kérve, maradok

Teljes tisztelettel

Pál István,

volt Cellulose gyári gőz- és villanyossági gépész és az utóbbi időben Kis György munkatársa.

80. 1—52.

Tordán.

Jósika Miklós utca 132. sz. Ménaságival szemben.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai kornak megfelelően egy teljesen új berendezéssel

butorszállító kocsit

vettem és azt a költözködő közönség rendelkezésére bocsátom.

Ezen új költözködő kocsit által el van érve az, hogy a butor teljesen sértetlen állapotban érkezik rendeltetési helyére és semminemű esemagolás nem szükséges.

Bővebb felvilágosítást ad

Spatz Márton,

szállító
Torda, Jósika Miklós-utca 29.

? ? ? ? ?

Hol lehet
jó szabásu
csinos
férfi ruhákat
legelőnyösebb
árban
készíttetni?

? ? ? ? ?

PETHŐ BÁLINT

férfiszabó üzletében

TORDÁN.

Egyházfalva-utca 3. sz. saját ház
A MEGYEHÁZZAL SZEMBEN.

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁRT TARTOK
HAZAI és ANGOL

SZÖVETEK BŐL.

Szolid ár ————— Pontos kiszolgálás

!! KÖHÖGE !!

A ki erre nem figyel, vétkezik saját teste ellen

KAISER-FÉLE

MELL PASZTILLÁK

a 3 fenyővel

orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség és gégekatálás ellen. 5120 hitelesített bizonyítvány van arról, hogy megtartják a mit ígérnek. 20 és 40 filléres csomagban kapható GAJZÁGÓ RÓBERT és MIKE MARTON gyógyszerészeknél, Tordán.

1—20

UJI ÜZLET. UJI

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, hogy az alatt jegyzett cég alatt

épület- és

géplakatos

műhelyt nyitottunk.

Elvállunk e szakmába vágó mindenemű munkákat, u. m.: mezőgazdasági gépek és eszközök, szivattyús kutak, varrógépek, kerékpárok, szőlőpermetezők, villanyos csengők javítását és szerelését; sirkerítések, diszkapuk készítését, fegyverek javítását, továbbá új takaréktűzhelyek készítését és ócskák javítását.

Műhelyünk Egyházfalva-utca 5. sz. a. van. Pontos és jutányos kiszolgálás.

A miért is a n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtunk

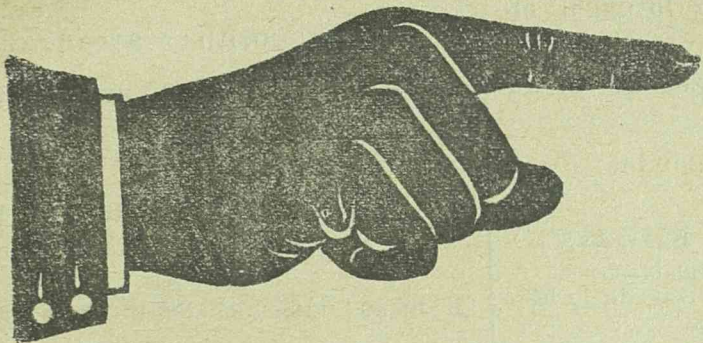
Torda, 1906. márcz. hó

teljes tisztelettel

MICSKA TESTVÉREK,
épület- és géplakatosok.

A tordai kiállításon aranyoklevéllel kitüntetve.

A T. KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE AJÁNLOM TISZTÁN KEZELT

BORAIMAT

HÁZTÓL KIHORDVA:

Jó asztali bor, litere 40 kr.

Finom rizling, litere 60 kr.

I. asztali bor, litere 50 kr.

I. rizling, litere 80 kr.

Vörös bor litere 50 kr.

GYÓGYBOR:

1885. évi I. rizling, 1/2 lit. 60 kr.

1889. évi fél asszu rizling, 1/2 lit. 80 kr.

Megjegyezni kívánom, hogy boraim nagyobb része kizárólagosan Tordai termés és valódiságáért szavatolok; ugyszintén a legszigorubb vegyelemezéssel szemben is felelősséget vállalok.

Tisztelettel: **KLEINHEMPER SAMU.**

Jókai Mór-utca 7. szám.

KITÜNŐ BOROK!!

Hazai Iparcsarnok.

Torda, Főter. Fűsz József könyvkereskedése mellett.

1-0

KAPHATÓK: Torna ruha szövetek, szőttesek, törülközők, abroszok, kötének, a melyek mind itt készülnek a legjobb anyagból, továbbá nagy raktár van vásznak, chifonok, canavász és cartonokból, valamint a híres hazai gyártó o o mánya nagy-enyedi harisnyákból. o o

Egy próba vásárlás mindenkit meggyőz, hogy a hazai gyártmány nem drágább és sokkal jobb bármely osztrák árunál.

A tordai kiállításon ezüstérem és oklevéllel kitüntetve.

HOL LEHET A LEGOLCSÓBBAN RUHÁZKODNI?

DEMETER JÁNOS

FÉRFI SZABÓ

KOSSUTH-TÉR

I. SZÁM

ALATTI

üzletében

TORDAN.

A hol állandó raktáron tart:

HAZAI-, ANGOL-,

és FRANCOZIA

SZÖVETEK KET

KÉSZIT ELEGÁNS SZABÁSU RUHÁKAT.

Pontos kiszolgálás.

Minden egyes ruháért szavatol.

Egész bizalommal ajánlom.

Czégünk a Magyar Védő Egyesület tagja.

Nem reklámozunk!

de szakkörökben elvan ismerve, hogy czégünk a legkitünőbb szabásu

FÉRFI RUHÁK kerülnek ki.

Óriási választék honi gyártmányu Brassói, Gácsi, Zsolnai, Beszterczebányai és Kőszegi valamint angol és Skot szövetekben.

Kész férfi, gyermek ruha- és női felöltő raktárunk bármely nagy városi hason üzlettel kiállja a versenyt.

Ezeknek szives tudomásul vételét kérjük

teljes tisztelettel

RÓNAI MANÓ ÉS TÁRSA.

Torda, Főter 59.

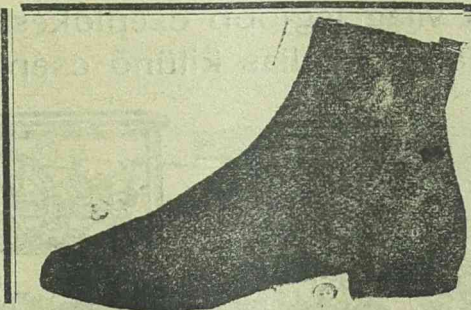
1-12

Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt készülnek.

ÚJ CIPÉSZ ÜZLET!

Tisztelettel értesítjük a városi és vidéki közönséget, hogy Tordán, Egyházfalva-utca 25. szám alatt egy jól berendezett

Czipőfelsőrész készítő és czipész

ÜZLETET

nyitottunk, a hol is készítünk a mai kornak megfelelő elegáns szabásu férfi-, női- és gyermek czipőket a legjobb anyaggal ellátva.

Üzletünket személyesen vezetjük

és így mindenik megrendelés azonnal és pontosan lesz teljesítve. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat a legdiszesebbtől a legegyszerűbbig.

Raktáron tartunk kész férfi-, női- és gyermek czipőket, a melyeket a legmértányosabb árak mellett árusítunk. Kérjük a közönséget, mint fiatal kezdők, hogy e vállalatunkba pártfogásukkal támogassanak, a mely támogatást mi mindig a legjobb kiszolgálással fogjuk viszonozni.

Tisztelettel

MAKSAI JÓZSEF ÉS TÁRSA

TORDA, EGYHÁZFALVA-UTCZA 25. SZÁM.

Eredeti tiszta rumok.
o Gyógyoognacok. o

JUHÁSZ MIHÁLY

fűszer-, liszt-, csomago-, festék- és vegyesára
o o o o o kereskedő. o o o o o

Ajánlja kitűnő műalmi liszteit, finom
faj kávéit és mindennemű fűszer-árucik-
keket a legolcsóbb árban. 77. 1-32.

Rimaszombati főzelék és hus conservek:
1 doboz 500 gr-os zöld bab --- 1 korona,
1 „ malacz pörkölt, marha
gulyás, borju gulyás vagy borju
sült --- 1 korona.

Quargli, groer és pécsi csemege sajt.
Naponta friss kassai sonka és kaviár

Utazók figyelmébe!

EGYES és KETTŐS fogatu

BÉRKOGSIK

a legmodernebbül, tisztán, esinosan és
kényelmesen berendezve, jó lovakkal el-
látva, méltányos ár mellett, mindég ren-
d. kezelésre áll a t. utazó közönségnek.

Tisztelettel

Móricz Mihály,

bérkoesik tulajdonosa.
Közép-utca, 20 Szigeti-féle ház
Telefon-szám 44.

1-0 11

Figyelem!

1-0

● Igen tartós és legmodernebb ● szobafestést és mázolóást

a legjutányosabb árban, egyszerű
munkától a legmagasabb igényekig
készít

Freund Zsigmond

szobafestő és mázó. Tordán.

Uj lakás: Jósika Miklós-utca. Váradi fűsze-
ressel szemben.

KÖZELEBBRŐL JELENT MEG AZ UJ

Vinczellérkönyv

2-ik kiadás szemléltető rajzokkal.

Írta: VADAY JÓZSEF,
közs. isk. igazg. MAGYVÁRADON.

A R A K Ö L T V E 90 F I L L E R

SZŐLŐBIRTOKOSOKNAK.

és

MUNKÁSOKNAK
NÉLKÜLÖZHETLEN
TANÁCSADOJA.

E könyvben az ojtvány és nem ojtvány-
szőlő minden munkája le van írva és
rajzokkal szemléltetve. Szakértők véle-
ménye szerint „ÉRTELMESEBB, RÖVI-
DEBB és GYAKORLATIASABB MÓDON
MÉG SENKI SEM FOGLALTA ÖSSZE A
SZŐLŐMIVELÉS TUDOMÁNYÁT.

Kapható! Kapható
FÜSSY JÓZSEF
könyv-, papir- és diszmiárukereskedésében
TORDÁN FŐTÉR

SZŐLŐOLTIVÁNY ELADÁS

Borfajok: Kövér szőlő, Olasz és rajnai
rizling, Leányka, Fehér burgundi, Mézes
fehér, Ezerjő.

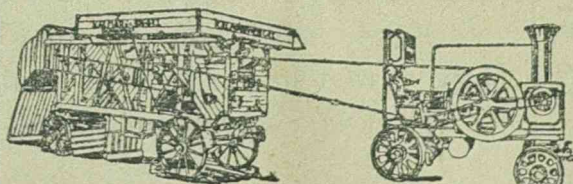
Csemege fajokból: több fajta Chassel-
las és más különféle csemege 25 fajban
Megrendelhető: **Ugray József-
nél** Tordán. 337

1-26
Számítalan első díjakkal és díszoklevelekkel kitüntetve.

KALMÁR és ENGEL

MÓTOR- és GÉPGYÁRA
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 18.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobil-
jait, valamint szivó- és ázmotorjait, melyek V., Li-
pót-körut 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás Egyedül létező újdonság!
kitűnő cséplésért!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulat-
os egyszerű szerkezetük folytán bármely legjá-
ratlanabb ember által is azonnal könnyen ke-
zelhetők.

Arjegyzik ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

Köhögés rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle PÉMETERÜZKORAI BÉNYÓD cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

325 1-12

100000 KORONA 100000

SZERENCSES osztály sorsjegyek

1/8-ad, 1/4-ed, 1/2-ed, 1/1.

Kapható: FÜSSY JÓZSEF
könyvkereskedésében,

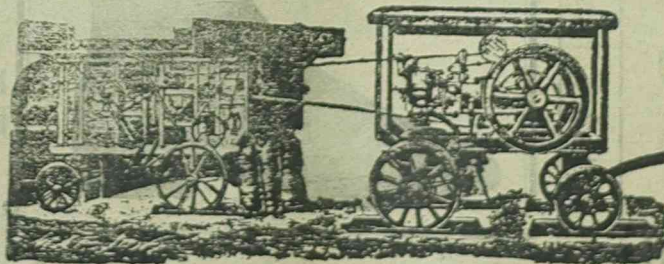
100000 KORONA 100000

Alma!

BATUL, PONYIK, ARANY PÁRMIN SZEBB
ÉS GYENGÉBB.

Literenként és kilónként kapható:
FÜSSY JENŐ mézárósnál
Közép-utca 18.

A világ legjobb cséplőkészletei.
Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Hatósági engedély száma nélkülfedele házak között is használható

KÁLLAY MOTORTELEP BUDAPEST VI. NAGYMEZŐ-UTCA 43.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befejező készülék-
kel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. Olcsó árak. Legcsekélyebb napi költség.
Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos
cimre ügyelni! KÁLLAY MOTORTELEP BUDAPEST, Nagymező-utca 34.
Arjegyzik ingyen és bérmentve küldetik. 125-300